

Sygn. akt IV CSK 223/07

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa Usługowego M.
w G. prowadzonego przez A. K.

przeciwko "I." SA w G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 października 2007 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 października 2006 r.,

**odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej oddalenia
apelacji od rozstrzygnięcia o oddaleniu roszczeń o zapłatę
kwoty 59.484,19 zł za wykonane przez powoda prace
dociepleniowo - elewacyjne oraz kwoty 5.189,95 zł z tytułu
pobranej przez pozwanego kaucji gwarancyjnej;**

**w pozostałym zakresie uchyla zaskarżony wyrok
i przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego
rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

Uzasadnienie

A. K., prowadzący Przedsiębiorstwo Usługowe „M.” w G., wniósł przeciwko pozwanemu I. trzy sprawy o roszczenia powstałe na tle łączącej strony umowy o roboty budowlane z dnia 21 maja 1997 r. o numerze [...], której przedmiotem było wykonanie przez niego dla pozwanego stanu surowego budynku biurowego A na osiedlu D. w S. W pierwszej z tych spraw o numerze IX GC ... powód domagał się zasądzenia od pozwanego następujących roszczeń:

- 59.484,19 zł wraz z odsetkami umownymi z tytułu wykonania prac dociepleniowo – elewacyjnych (faktura nr 50/08/98),
- 132.901,98 zł wraz z odsetkami umownymi za nieterminowe rozliczenie płatności pierwszego etapu robót dotyczących płyty fundamentowej (nota odsetkowa nr I.dz. 01/06/98),
- 954.477,81 zł wraz z odsetkami umownymi za nieterminowe rozliczenie płatności wykonanego pokrycia dachu budynku (nota odsetkowa nr I.dz. 20/06/98),
- 8.587,83 zł wraz z odsetkami ustawowymi z tytułu odsetek bankowych od wstrzymanych kaucji gwarancyjnych (nota odsetkowa nr I.dz. 05/06/98),
- 422.869,91 zł wraz z odsetkami umownymi za nieterminowe rozliczenie płatności za wykonanie XI etapu prac dotyczących izolacji termicznej ścian elewacji budynku (nota odsetkowa nr I. Dz. 04/06/09),
- 5. 189,95 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu bezpodstawnie pobranej przez pozwanego kaucji gwarancyjnej.

W sprawie IX GC .../00, po sprecyzowaniu żądań, powód domagał się zasądzenia od pozwanego następujących roszczeń z tytułu opóźnienia w rozliczeniu wykonanych prac:

- 83.692 zł z umownymi odsetkami (faktura nr 23/04/98)
- 6.736,78 zł z umownymi odsetkami (faktura nr 36/06/98),
- 4.765,46 z ustawowymi odsetkami (faktura nr 27/05/97).

W sprawie IX GC .../99 powód domagał się zasądzenia od pozwanego następujących roszczeń:

- 132.901,97 zł kary umownej za nieterminowe uiszczenie płatności 8 faktur częściowych za 11 dni opóźnienia, liczone według stopy 0,75 % od kwoty 1.610.933 zł za każdy dzień opóźnienia,
- 22.128,66 zł tytułem kary umownej za zwłokę w przystąpieniu do odbioru prac,
- 386.623,92 zł tytułem kary umownej za nieterminowe opłacenie części faktur nr 77/09/97 i 94/10/97, liczone według stopy o 0,75% za każdy dzień opóźnienia.

Sąd Okręgowy połączył te sprawy do łącznego rozpoznania, prowadząc je pod sygnaturą pierwszej z nich, zaś po ogłoszeniu upadłości przedsiębiorstwa prowadzonego przez powoda, do sprawy po stronie powodowej przystąpił syndyk masy upadłości. Wyrokiem łącznym z dnia 9 marca 2004 r. Sąd oddalił powództwa we wszystkich trzech sprawach, po dokonaniu następujących ustaleń:

1. W sprawie GC .../02 Sąd ustalił, że powód zgłosił do odbioru wykonanie elewacji budynku w dniu 23 kwietnia 1998 r. W sporządzonym na tę okoliczność protokole strony stwierdziły, że termin wykonania tej pracy został przekroczony o 23 dni, zaś ich jakość jest niedostateczna, w związku z czym pozwany ich nie przyjął. W dniu 9 maja 1998 r. powód zgłosił ponownie odbiór robót. W dniu 12 maja sporządzono protokół częściowego odbioru robót. Stwierdzono w nim, że termin zakończenia został przekroczony o 38 dni, jakość prac jest niedostateczna, wobec czego nie zostały one odebrane przez pozwanego. Tego protokołu powód nie podpisał, nie zgadzając się z zawartą w nim oceną i wnioskował o powołanie rzeczoznawcy. Pozwany w piśmie z dnia 25 czerwca 1998 r. oświadczył, że w tej sytuacji odstępuje od umowy. Powód zlecił sam wykonanie ekspertyzy dotyczącej jakości prac elewacyjnych i w dniu 27 lipca 1998 r. sporządził jednostronny protokół odbioru prac, wystawiając za prace dociepleniowo – elewacyjne fakturę na kwotę 59.484,19 zł, której pozwany nie zapłacił. Z uwagi na istotną wadliwość tych prac, zdaniem Sądu, żądanie wynagrodzenia za nie jest bezzasadne, a odstąpienie przez pozwanego od umowy usprawiedliwione. W ocenie Sądu powód

bezpodstawnie domaga się zasądzenia kar umownych za opóźnienie w płatności faktur, gdyż kara umowna może być zastrzeżona tylko za niewykonanie świadczenia niepieniężnego. Wprawdzie powód w trakcie procesu zmienił stanowisko w tym względzie, twierdząc, że kary te są w istocie odsetkami umownymi, ale Sąd nie podzielił tego stanowiska, przyjmując, że pozwany nie opóźnił się z zapłatą wymagalnych należności na rzecz powoda. W całości niezasadne jest roszczenie o zapłatę kwoty 8.587,83 zł tytułem wstrzymania przez pozwanego kaucji gwarancyjnej, gdyż takie uprawnienie przysługiwało pozwanemu na podstawie § 3 ust. 5 umowy. Jeśli chodzi o żądanie zasądzenia kwoty 5.189,95 zł z tytułu pobranej przez pozwanego kaucji gwarancyjnej, to Sąd Okręgowy wyraźnie nie ocenił jego merytorycznej zasadności, przyjmując jednak, że obejmuje ją zarzut potrącenia. Według Sądu bowiem, odstępując od umowy, pozwany zgłosił pretensje wzajemne wobec powoda na łączną kwotę 2.343.906 zł z tytułu przysługujących mu kar umownych i złożył oświadczenie o potrąceniu ich z wierzytelnościami powoda. Kwota wierzytelności pozwanego pokrywa roszczenia powoda dochodzone w trzech połączonych sprawach. Z tych względów roszczenie z pierwszej z nich zostało oddalone.

2. W sprawie IX GC .../00 roszczenia powoda są zdaniem Sądu Okręgowego wprawdzie uzasadnione, ale umorzone zostały na skutek podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia.

3. Jeśli chodzi o sprawę trzecią (IX GC .../99), to pierwsze dwa roszczenia są usprawiedliwione jedynie w niewielkim zakresie (pierwsze do kwoty 794,38 zł za nieterminową zapłatę 7 faktur i drugie do kwoty 633,49 zł za opóźnioną zapłatę za roboty 11 etapu, zgłoszone do odbioru 10 stycznia 1998 r. – 0,75 % od kwoty 84.465,59 zł). Naliczenie przez powoda kar umownych z tego tytułu, określonych później odsetkami umownymi było nieuzasadnione. W całości zaś niezasadne jest trzecie z roszczeń zgłoszonych w tamtej sprawie, ponieważ zgodnie z umową, a wbrew twierdzeniom powoda, pozwany miał prawo zatrzymać 5% wynagrodzenia jako kaucję gwarancyjną. Uzasadnione pretensje powoda z tej sprawy, ograniczające się do tych dwóch stosunkowo niewielkich kwot za opóźnienie w zapłacie należności podlegały potrąceniu ze świadczeniem pozwanego zgłoszonym przeciwko powodowi.

Powód zaskarżył to orzeczenie apelacją w następującym zakresie:

W sprawie IX GC .../02 w części oddalającej powództwo o zapłatę 59.484,19 zł tytułem wynagrodzenia za prace określone w fakturze nr 50/08/98 oraz o zapłatę kwoty 5.189,95 zł tytułem niesłusznie pobranej kaucji gwarancyjnej. W sprawie IX GC .../00 w części oddalającej powództwo o zapłatę 95.308,78 zł, a w sprawie IX GC .../98 w części oddalającej powództwo o zapłatę kwoty 130.866, 63 zł.

Apelacja ta została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 26 października 2006 r. Sąd Apelacyjny, po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego w postaci dowodu z opinii biegłego S. A., potwierdził istnienie istotnych wad elewacji budynku wykonanej przez powoda (biegły wymienił 14 usterek tej elewacji). Na tej podstawie uznał jednak, że pozwany miał prawo odstąpić nie od całej umowy 10/AK/97, jak to przyjął Sąd Okręgowy, lecz tylko w odniesieniu do tego etapu budowy, obejmującego elewację, a określonego przez strony etapem XIII. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, za takim stanowiskiem przemawia to, że świadczenie wykonawcy miało z natury charakter podzielny, a dodatkowo w taki sposób potraktowały je strony w treści umowy, dzieląc roboty na trzynaście etapów, z których każdy stanowił pewną samodzielną całość. Zresztą opóźnienie w realizacji budowy, stanowiące przyczynę odstąpienia przez pozwanego od umowy, odnosiło się tylko do jej etapu XIII, wobec czego nie mogło być skuteczne w stosunku do poprzednich etapów budowy. Z tego ustalenia Sąd Apelacyjny wyciągnął następujące wnioski: Pozwany nie miał obowiązku odbioru XIII etapu robót, a wobec odmowy przez wykonawcę usunięcia ich wad, był uprawniony do odstąpienia od tej części umowy, przysługiwało mu prawo do obciążenia powoda karą umowną na podstawie § 12 ust. 3 umowy w wysokości 322.186 zł, miał zaś obowiązek zapłaty tylko połowy wynagrodzenia za wykonane prace w ramach tego etapu z faktury 50/08/98 opiewającej na 59.484,19 zł, tj. kwoty 29.742,10 zł. Ta kwota należności powoda podlegała jednak umorzeniu, wobec zgłoszonego przez pozwanego zarzutu potrącenia z przysługującej mu względem powoda wierzytelności w kwocie 322.186 zł. W ocenie Sądu Apelacyjnego zasadnie też Sąd Okręgowy nie uwzględnił roszczenia powoda o zapłatę z drugiej połączonej sprawy o zapłatę 95.194,24 zł, prawidłowo uwzględniając zarzut potrącenia. Za częściowo trafny uznał Sąd Apelacyjny zarzut

apelacji błędnego ustalenia wysokości wierzytelności powoda w trzeciej z połączonych spraw z tytułu odsetek za opóźnione opłacenie faktur przez pozwanego. W ocenie Sądu Apelacyjnego powodowi należały się odsetki umowne na podstawie § 11 ust. 2a w zw. z § 12 ust. 2 zd. 2 umowy według stopy 0,75% za każdy dzień, a nie, jak to przyjął Sąd Okręgowy, odsetki ustawowe. Dlatego też za opóźnienie w opłaceniu siedmiu faktur należy się powodowi kwota 6.214,82 zł, a nie tylko kwota 794,38 zł, jak to przyjął Sąd Okręgowy. Jednakże i ta należność powoda podlega umorzeniu w ramach zgłoszonego przez pozwanego zarzutu potrącenia. W rezultacie z wyroku Sądu I - ej Instancji w części zaskarżonej apelacją oraz w części niezaskarżonej, w której ten Sąd oddalił powództwo na skutek uwzględnienia zarzutu potrącenia, uzasadnione wierzytelności powoda ograniczają się do następujących należności:

- w pierwszej z połączonych spraw 5.189,95 zł z tytułu zatrzymanej kaucji gwarancyjnej oraz 29.742,10 zł tytułem połowy zapłaty za wykonane prace elewacyjne z faktury nr 50/08/98,
- w drugiej sprawie (IX GC .../00) 95.194,24 zł z tytułu odsetek (uwzględniony przez Sąd Okręgowy zarzut potrącenia),
- w sprawie trzeciej (IX GC .../99) tytułem odsetek 6.214,82 zł plus uwzględniony przez Sąd Okręgowy zarzut potrącenia w stosunku do kwoty odsetek 633,49 zł. Razem uzasadniona należność powoda wynosiła 136.974,60 zł. Pozwany zaś przedstawił do potrącenia usprawiedliwioną wierzytelność wobec powoda na kwotę 322.186 zł. Wierzytelność stron podlegały umorzeniu do wysokości wierzytelności niższej, wobec czego brak było podstaw do uwzględnienia apelacji.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną powód w części oddalającej apelację. Zarzucił naruszenie następujących przepisów prawa materialnego: art. 498 oraz art. 499 k.c. przez dokonanie przez Sąd z urzędu kompensaty wzajemnych roszczeń stron; art. 36 i 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. 1999 r., nr 118, poz. 512, ze zm.) przez przyjęcie dopuszczalności potrącenia; art. 647 k.c. oraz art. 484 § 2 k.c. w zw. z § 10 ust. 5 oraz § 12 ust. 3 umowy przez

przyjęcie dopuszczalności odstąpienia od części umowy i naliczenia kar umownych; art. 481 k.c. w zw. z § 11 ust. 2a w zw. z § 12 ust. 2 zd. drugie umowy oraz art. 65 k.c. przez naliczenie odsetek od wartości faktur, zamiast od całego wynagrodzenia umownego. W ramach procesowej podstawy skargi zarzucił naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozważenie wszystkich zarzutów apelacji, a w szczególności zarzutu co do braku oświadczenia pozwanego o potrąceniu. Na tych podstawach wniósł o uchylenie skarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Okręgowego w części zaskarżonej apelację i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego uchylenie i zmianę przez „zasądzenie należności zgodnie z żądaniami apelacji”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wnosił o jej odrzucenie w części dotyczącej sprawy oznaczonej sygnaturą Sądu Okręgowego w G. IX GC .../02 oraz o jej oddalenie w pozostałej części, z obciążeniem powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarządzenie o połączeniu kilku oddzielnych spraw do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, podyktowane najczęściej względami na ekonomię procesową, nie pozbawia ich samodzielności, co przejawia się w tym, że w wydanym werdykcie łącznym sąd powinien zawrzeć rozstrzygnięcie o roszczeniach z każdej z połączonych spraw (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1983 r., I CR 158/67, OSNCP 1968, nr 6, poz. 105 i z dnia 26 września 1983 r., I VPR 101/83, OSPiKa 1984, nr 7 – 8, poz. 173). Nie następuje tu zatem żadne stopienie się czy zlanie ich w jedną, co m.in. oznacza konieczność badania dopuszczalności skargi kasacyjnej oddzielnie dla każdej z połączonych spraw. W sprawie pierwszej, noszącej sygnaturę IX GC .../02, przedmiotem zaskarżenia apelacją stały się dwa roszczenia: o zapłatę 59.481,19 za wykonane przez pozwanego prace dociepleniowo – elewacyjne oraz o zapłatę 5.189,95 zł z tytułu pobranej przez pozwanego kaucji gwarancyjnej. Taki sam jest zakres zaskarżenia obu tych roszczeń skargą kasacyjną. Wartość tych roszczeń jest niższa od ustalonego w art. 398² § 1 k.p.c. progu dopuszczalności tej skargi w sprawach gospodarczych na

75.000 zł., wobec czego w tym zakresie skarga podlegała odrzuceniu, jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Natomiast w pozostałym zakresie skargę kasacyjną należało uwzględnić (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

Orzeczenie o oddaleniu roszczeń, zgłoszonych pierwotnie w sprawie IX GC .../00 w całości, a w sprawie IX GC .../99 w znacznej części, było wynikiem uznania zarzutu potrącenia, który, zdaniem Sądów obu Instancji, został skutecznie zgłoszony i przedstawiony przez pozwanego. Skarżący trafnie wskazuje jednak, że przyjęte przez Sądy założenie, iż doszło do umorzenia dochodzonych przez niego roszczeń na skutek potrącenia dokonanego przez pozwanego, jest co najmniej wątpliwe. Jak wielokrotnie wyjaśniał Sąd Najwyższy, należy odróżniać potrącenie jako czynność materialnoprawną od czynności procesowej, jaką jest zgłoszenie zarzutu potrącenia w postępowaniu sądowym (ostatnio obszernie uwagi w tej materii zawiera uzasadnienie wyroku z dnia 13 października 2006 r., III CSK 256/06, OSNC 2007, nr 7 – 8, poz. 116 i powołane tam orzecznictwo). Zgodnie z art. 499 k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie woli złożone drugiej stronie. Oświadczenie to jest jednostronną czynnością prawną o charakterze prawokształtującym. Stosownie do art. 61 k.c., staje się ono skuteczne dopiero z chwilą dojścia do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że mógł on zapoznać się z jego treścią. Wobec braku wymogu zachowania szczególnej formy dla takiej czynności, należy przyjąć, że do chwili uchylenia art. 75 k.c. (por. ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 49, poz. 408), jedynym wymogiem co do formy było zachowanie formy pisemnej dla celów dowodowych. Nie ulega jednak wątpliwości, że oświadczenie woli potrącenia powinno być takim zachowaniem się wierzyciela, które ujawnia tę jego wolę w sposób dostatecznie czytelny na zewnątrz, czyli dla adresata oraz dla organu rozpatrującego ewentualny spór na tym tle. Sądy obu Instancji przyjęły, że oświadczenie o potrąceniu przez pozwanego zawarte zostało w dwóch notach obciążających powoda karami umownymi z racji odstąpienia z jego przyczyn od umowy. Jednakże zarówno w samym piśmie z dnia 25 czerwca 1998 r. o odstąpieniu od umowy, jak i w notach obciążeniowych z dnia 26 czerwca 1998 r. nie ma mowy o ewentualnym potrąceniu zgłoszonych w nich roszczeń pretensji

powoda. Pozwany ogranicza się bowiem w tych pismach tylko do żądania zapłaty przez powoda odpowiednich kwot (322.186 zł i 2.021.720 zł). W tej sytuacji nie da się odeprzeć zarzutu skargi kasacyjnej naruszenia art. 498 i art. 499 k.c., kwestionującej złożenie oświadczenia woli przez pozwanego o potrąceniu. Zasadny też okazał się zarzut uchybienia art. 378 § 1 k.p.c., gdyż Sąd Apelacyjny nie wskazał czy i kiedy pozwany podniósł zarzut procesowy dotyczący potrącenia, zwłaszcza w sytuacji, kiedy jeszcze w odpowiedzi na apelację pozwany kwestionował, że w ogóle do potrącenia doszło i podtrzymał to swoje stanowisko w piśmie procesowym z dnia 15 grudnia 2005 r. (k. 1159).

Skoro wątpliwym jest, czy pozwany w ogóle zgłosił zarzut potrącenia, na obecnym etapie postępowania przedwczesnym staje się przesądzanie kwestii, jaki wpływ miało na dopuszczalność podniesienia tego zarzutu ogłoszenie upadłości strony powodowej oraz jakie skutki wywierało to ewentualne potrącenie w kontekście prowadzonego postępowania upadłościowego. Zwalnia to Sąd Najwyższy od konieczności szczegółowego ustosunkowywania się do zarzutu skargi kasacyjnej o naruszeniu art. 36 i art. 37 Prawa upadłościowego. Wystarczy w tym miejscu wskazać, że Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę opowiada się za stanowiskiem, iż jeżeli potrącenie zostało dokonane jeszcze przed ogłoszeniem upadłości, to nie mogły mieć do niego zastosowania przepisy Prawa upadłościowego, gdyż w chwili ogłoszenia upadłości wzajemna wiarygodność upadłego już nie istniała z powodu jej umorzenia, wobec czego nie mogła zostać objęta masą upadłości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2004 r., II CK 263/04, niepubl.).

Z kolei odnosząc się do zarzutów skargi dotyczących błędnej interpretacji zapisów umowy zawartych w § 10 ust. 5 i § 12 ust. 3 oraz § 11 ust. 2a i § 12 ust. 2 w zw. z art. 647 k.c., art. 484 § 2, art. 481 oraz art. 65 § 2 k.c., należy stwierdzić, że nie sposób ich odeprzeć ze względu na to, iż Sąd Apelacyjny nie przedstawił pogłębionej analizy tych postanowień umowy. W związku z tym trudno jest jednoznacznie przesądzić jaki był ostatecznie zgodny zamiar stron i jaki przyświecał im cel przy redagowaniu tych fragmentów umowy, a co za tym idzie, nie ustalono w sposób przekonujący treści rzeczywistej woli kontrahentów, wyrażonej w tej umowie. I tak, jeśli idzie o kwestię kary umownej zastrzeżonej

w § 12 ust. 3 umowy dla zamawiającego w związku z jego uprawnieniem do odstąpienia od umowy, sformułowanym w § 11 ust. 3 umowy. Otóż nie zostało dostatecznie ustalone i wyjaśnione, czy uprawnienie to obejmuje odstąpienie od całości umowy, jak to wynikałoby z gramatycznego brzmienia tego ostatniego paragrafu umowy, czy też, jak to przyjął Sąd Apelacyjny, także od poszczególnych, wyodrębnionych umownie etapów realizacji tej umowy. Wątpliwości te idą zresztą dalej. Chodzi przecież o ostatni etap tych robót (wykonanie docieplenia budynku i elewacji), przy czym jest bezsporne, że powód je wykonał, tyle tylko, że z opóźnieniem i z wadami. W związku z tym rodzi się pytanie, czy w takiej sytuacji rzeczywiście zamiarem stron była możliwość skorzystania przez pozwanego z uprawnienia do odstąpienia od umowy w całości lub w części, czy też, jak to przyjmuje powód, uprawnienie to ograniczało się do naliczenia kar za opóźnienie w zakończeniu prac i za nieusunięcie stwierdzonych wad elewacji. Bez przedstawienia głębszej argumentacji przyjęto też w zaskarżonym wyroku tezę, że ustalone w § 11 ust. 2a umowy odsetki umowne za zwłokę zamawiającego w płatności faktur (nazwane karami umownymi), należą się od wartości robót wskazanych w fakturze, a nie, jak to wynika z gramatycznego brzmienia tego zapisu umowy, od wartości wynagrodzenia umownego, określonego w § 3 ust. 1 umowy. Wątpliwości skarżącego w tym względzie są tym bardziej uzasadnione, że w § 11 wyraźnie różnicuje się odsetki liczone od całego wynagrodzenia umownego (ust. 2a) od odsetek liczonych od wartości umownej prac będących przedmiotem odbioru poszczególnego etapu tych robót (§ 11 ust. 2b).

W tym stanie rzeczy, zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu w części oddalającej apelację od rozstrzygnięć w sprawach oznaczonych pierwotnie sygnaturami IX GC ./00 oraz GC .../00, a sprawa przekazaniu w tym zakresie do ponownego rozpoznania (art. 398/15 k.p.c.). Postanowienie o kosztach uzasadnia art. 108 § 2 w zw. z art. 398/21 k.p.c.).